

Visoki državni revizor ove godine utvrdio je da Nacionalna agencija za zaštićena dobra Albanije, osim u slučajevima određenim zakonom kao mesta za praznike, zabavu, uzgajanje biljaka i životinja u divljini, lov, turizam i slično, ima ugovore koji joj dozvoljavaju da neke zone zaštićene kao privatno vlasništvo koristi kao kamenolome za proizvodnju metala, postavljanje instalacija za pijaću vodu, za izgradnju hidroelektrana, eksploataciju minerala, postavljanje antena koj su povezane u suprotnosti sa Zakonom br. 8906, datiranog 6.6. 2002. „o zaštićenim oblastima“, sa izmenama i dopunama.

Državna revizorska agencija prijavila je da je samo u okrugu Gjirokastra potpisano tri ugovora na desetak godina, jednogodišnji ugovor sa „Hydro Energia Pulita“ ltd, i dva ugovora na po deset godina sa subjektom „Langaria & Energy“ ltd, koji će služiti za izgradnju HPP-ve „Gostivisht“, „Langarica 3“, „Dashi Bridge“ i izgradnju električne linije koja povezuje osnovnu mrežu HEC Bazaar.

Ovi ugovori se odnose na zaštićene oblasti kao „oblasti održivog korišćenja“, u okviru šire zone nacionalnog parka jela „Hotoves-Dangelli“. Na ovoj teritoriji nalaze se šume, koje skoro u potpunosti okružuju centralni deo, kome služe kao tampon zona.

KLSH zahteva da AKZM uzme sve podatke o hidroelektrani i pristupi konstantnom monitoringu aktivnosti u vezi sa izgradnjom u zaštićenoj oblasti, u cilju striktno primene obligacija u vezi sa količinom drveća koju treba posaditi, određenom ugovorom.

Na AdZM-u je da proučava aktivnosti AKZM u zonama pete i šeste kategorije i strogo nadgleda količinu vode koja će biti iskorišćena za proizvodnju energije, tako da 33 odsto prirodnog toka bude ostavljeno na korišćenje samom ekosistemu.

Pristupanje gradnji bez obzira na to da li su projekti dobili odobrenje u oblastima kategorije dva-tri i četiri, kao i na produžetku kategorije jedan i dva biće tretirano u skladu sa propisima u vezi sa zaštitom životne sredine koji su na snazi.

U okviru poboljšanja u legislativi, AKZM se posebno istakao kada je reč o Zakonu o zaštićenim zonama, u kategorijama dva, tri na svim nivoima zaštite, u kategoriji četiri u vezi sa primarnom i sekundarnom zaštitom, a u petoj kategoriji na nivou prvostepene odbrane, zabranivši konstruktivne radove na izgradnji hidroelektrane, rudarenju, u kamenolomima i drugo koji bi, na osnovu posledica ranije prakse, vodili masivnom oštećenju zdravlja i prirodnog okruženja.

Pravna poboljšanja i uvođenje sankcija moraju da osiguraju efektivnu zaštitu zaštićenih zona i spreče aktivnosti koje menjeju status prirodnog ekosistema. Nacionalna agencija za zaštićena dobra treba odmah da stupi u saradnju sa AKMN i MM, i razjasni da li postoje ekološke dozvole za trenutne aktivnosti. Takođe, trebalo bi utvrditi striktni zakonski sistem za zaštitu PA u novom zakonu koji je u pripremi.